

Rahandusministri 31. detsembri 2003. a määruse nr 113 „Sotsiaalmaksu maksmise kord erijuhtudel“ muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga muudetakse rahandusministri 31. detsembri 2003. a määrust nr 113 „Sotsiaalmaksu maksmise kord erijuhtudel“ (RT I, 23.12.2003, 9). Muutmine on tingitud 2025. aasta 1. jaanuaril jõustuvast välisteenistuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusest. Muuhulgas tehti sellega muudatused sotsiaalmaksuseaduse (edaspidi *SMS*) §-s 6, mille rakendamise korra käesolev määrus kehtestab.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna nõunik Kairi Ani (e-mail kairi.ani@fin.ee, tel 5885 1373). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (e-mail virge.aasa@fin.ee, tel 5885 1493).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Paragrahvi 1 tehakse muudatused rahandusministri määrmises nr 113 „Sotsiaalmaksu maksmise kord erijuhtudel“ (edaspidi *määrus*). Muudatused on vajalikud viimaks määrus kooskõlla SMS §-s 6 tehtud muudatustega.

SMS §-s 6 sätestatakse sotsiaalmaksu maksmise erijuhud, mille kohaselt riik või avalik-õiguslik juriidiline isik maksab sotsiaalmaksu teatud isikute eest. Nimetatud paragrahvi lõike 1 punktide 2, 2¹ ja 3² alusel maksab riik sotsiaalmaksu välisriiki lähetatud ametniku (sh tegevvälase) abikaasa või registreeritud elukaaslase eest. Välisteenistuse seaduses tehtud muudatuste kohaselt hakkab edaspidi pikaajalisse välislähetusse saadetud ametnikuga kaasasolevale abikaasale või registreeritud elukaaslasele abikaasa- ja registreeritud elukaaslase tasu maksmine toimuma kõikide erinevate asutuste puhul välisteenistuse seaduse §-s 67 sätestatud tingimustel. Tasu maksmise reeglite ühtlustamise tulemusel ühtlustub ka sotsiaalmaksu tasumine lähetuses kaasas olevate isikute eest – sotsiaalmaksu tasutakse üksnes abikaasa- või registreeritud elukaaslase tasu saava isiku eest SMS § 6 lõike 1 punkti 2 alusel. Seetõttu jäetakse määrmises välja need punktid, mis määrasid sotsiaalmaksu maksva asutuse SMS-s kehtetuks tunnistatud punktide puhul (**eelnõu § 1 punkt 1**). Niisamuti võetakse määrmises sätestatud sotsiaalmaksu arvestamise reeglitest välja viited neile kehtetutele punktidele (**eelnõu § 1 punktid 2 ja 3**).

Kehtiva seaduse kohaselt makstakse abikaasatasu ja sotsiaalmaksu ainult kaasasoleva mittetöötava abikaasa eest. SMSis kaotati mittetöötamise nõue. Lisaks tühistati ka riikliku pensioni saajale abikaasa- ja registreeritud elukaaslase tasu ja sotsiaalmaksu mittemaksmise piirang. Nimetatud piirangute rakendamiseks oli tasu saajal kohustus esitada töötamise ja pensioni saamise andmed sotsiaalmaksu maksjale. Kuna edaspidi puudub vajadus nimetatud teabe esitamiseks, siis jäetakse määrmisest välja seda nõuet kehtestavad punktid (**eelnõu § 1 punktid 4–6**).

Paragrahvis 2 sätestatakse määruse jõustumise aeg. Muudatused jõustuvad 1. jaanuaril 2025.a ning see on seotud määruse aluseks oleva SMS § 6 muudatuste jõustumisega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Muudatuste mõju on analüüsitud välisteenistuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu seletuskirjas. Täiendavaid mõjusid ei tuvastatud.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Maksu- ja Tolliameti infosüsteemide arendusvajadust eelnõuga ei kaasne. Seega ei too määruse rakendamine endaga kaasa täiendavaid kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril.

7. Eelnõu koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse ministriumidele koostööstamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu.

25.11.2024